

Studeren met Open Bijbel

Bijbelstudie sectie voor de wat meer gevorderde Bijbellezer

Thema's in de brief aan de Romeinen

12. Het streven naar eensgezindheid

Beslissingsvrijheid

De opgestane Heer zei tegen Zijn apostelen: “U zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste van de aarde” (Hand 1:8). Zij hadden dit bevel aanvankelijk kunnen opvatten als een instructie naar hun volksgenoten te gaan, die overal verstrooid in de wereld leefden. Maar vooral de opdracht aan Paulus liet geen ruimte voor misverstanden: het evangelie moest ook aan heidenen verkondigd worden: “Ga heen, want Ik zal u uitzenden, ver weg, naar de heidenen” (Hand 22:21). Christus had al tegen Ananias gezegd: “hij is mij een uitverkoren werktuig om mijn naam te brengen voor heidenen en koningen en de kinderen Israëls” (Hand 9:15).

De radicale verschillen in mentaliteit en levensgewoonten tussen Joden en heidenen, maakten de verkondiging van het evangelie een hachelijke onderneming. Het hoeft ons niet te verbazen dat het niet lang duurde voordat in Jeruzalem een bespreking werd belegd, om de verplichtingen van gelovigen uit de heidenen vast te stellen. De eis dat zij besneden moesten worden, werd verworpen en de verplichtingen van de heidenen werden beperkt tot het zich onthouden van wat aan afgoden werd geofferd, van hoererij en van bloed. Met de kwestie van voedsel zou ook de inachtneming van bepaalde dagen spanningen kunnen veroorzaken. Was het nodig dat gelovigen in iedere gemeente zouden proberen eenstemmigheid over zulke kwesties te bereiken? Paulus' raad in deze brief is dat iedere broeder of zuster vrij is een eigen beslissing te nemen, die door andere gelovigen gerespecteerd moest worden: “Ieder zij voor zijn eigen besef ten volle overtuigd” (Rom 14:5). Iedere gelovige is een dienaar van de Heer. Hij draagt daarbij een eigen verantwoordelijkheid en zal persoonlijk voor Hem rekenschap moeten afleggen: “Hetzij wij dan leven, hetzij wij sterven, wij zijn van de Here” (v.8). Laat niemand een ander oordelen, maar laat de laatste beslissing over aan de Here op de oordeelsdag, “Want wij zullen allen gesteld worden voor de rechterstoel van God” (Rom 14:10).

Liefde voor anderen

Het principe dat een ieder vrij is te beslissen in kwesties van eten, stuit echter op gewetensbezwaren van anderen. Wat de een met een goed geweten goedkeurt, kan tegen het geweten van anderen ingaan, zodat de vreedzame ge-

meenschap in de Heer verstoord wordt. In zulke gevallen draagt een ieder de verantwoordelijkheid anderen liefde te bewijzen, zodat geen aanstoot wordt gegeven: “Want indien uw broeder door iets, dat u eet, gegriefd wordt, wandelt u niet meer naar de eis van de liefde. Breng niet door uw eten hem ten verderve, voor wie Christus gestorven is” (Rom 14:15). Het behoud van een medegeloovige is oneindig veel belangrijker dan het gebruik van vrijheid: “Zo laten wij dan najagen wat de vrede en de onderlinge opbouwning bevordert” (v.19).

Het voorbeeld van Christus

Een gemeente kan alleen sterk en eensgezind zijn wanneer de leden steeds rekening houden met het welzijn van anderen: “Ieder van ons trachte zijn naaste te behagen, tot opbouwning” (Rom 15:2). Christus is hier het uitmuntende voorbeeld van. In Zijn leven heeft Hij Zijn eigen verlangens steeds verloochend. Paulus citeert als illustratie hiervan de woorden van Psalm 69, die ook op andere plaatsen in het Nieuwe Testament beschouwd worden als een profetie van Christus’ lijden: “De smaadwoorden van hen, die U smaden, kwamen op Mij neer” (v.3; Ps 69:10). De gelovigen in Rome, of zij nu Joden of heidenen waren, moesten de hoon en verachting van hun volksgenoten verdragen. Laten zij dan hun blik richten op hun Heer. De profetieën in de Schrift over Hem lieten zien hoe Hij zelf moest volharden bij de smaad en haat van Zijn volk. Ze zijn geschreven en bewaard met het oog op anderen, om hen in hun eigen beproevingen te versterken: “Al wat namelijk tevoren geschreven is, werd tot ons onderricht geschreven, opdat wij in de weg van de volharding en van de vertroosting van de Schriften de hoop zouden vasthouden” (v.4).

De gevolgen van Christus’ komst

Naar aanleiding van dit voorbeeld van Christus’ volharding, verwijst Paulus naar de zegenrijke gevolgen hiervan. Hij noemt Christus “een dienaar van besnedenen”. Gedurende Zijn werk onder Zijn volk wijdde Hij Zich aan de taak die de Vader Hem gegeven had, de verlorenen te zoeken en te redden: “gelijk de Mensenzoon niet gekomen is om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen” (Mat 20:28). Door Zijn volkomen gehoorzaamheid aan de Vader tot de dood toe, had Jezus de heilrijke beloften, die God aan de vaders had gedaan, geldig gemaakt. Want voordat gelovigen met eeuwig leven begiftigd konden worden, was het nodig dat de Knecht van de Here de ongerechtigheid van Zijn volk zou wegdragen. Zodoende heeft Christus ook voor de niet-Joden de weg tot eeuwig leven gebaad: “Christus is ter wille van de waarachtigheid van God een dienaar van besnedenen geweest, om de beloften, aan de vaders gedaan, te bevestigen, en dat de heidenen God ter wille van zijn ontferming gaan verheerlijken” (v.8,9).

Paulus haalt vier teksten uit het Oude Testament aan, waarin heidenen God loven en hun hoop op Hem vestigen. Zulke kwesties als het eten van bepaald voedsel en de inachtneming van heilige dagen, moeten gezien worden in het breder perspectief van Gods intentie, gelovige Joden en niet-Joden te vereni-

gen tot één volk. In zijn brief aan de Efeziërs komt Paulus op dit onderwerp terug, in een poging de eenheid tussen Joden en niet-Joden te bevorderen: “Want door Hem hebben wij beiden in één Geest de toegang tot de Vader. Zo bent u dan geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar medeburgers van de heiligen en huisgenoten van God, gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, terwijl Christus Jezus zelf de hoeksteen is” (Efez 2:18-20).

Afsluiting

Aan het einde van zijn lange brief, verzekert Paulus zijn medegelovigen in Rome van zijn waardering voor hen. Hij is overtuigd van hun kennis en inzicht. Al is hij niet de grondlegger van de gemeente in Rome, hij voelt zich – als gekozen en gevolmachtigd apostel voor de heidenen – medeverantwoordelijk voor hun geestelijk welzijn. Vandaar de vrijheid die hij neemt hen te vermanen. Hoe groot hij zijn apostolische verantwoordelijkheid beschouwt, blijkt uit zijn motivatie hen te schrijven: “Toch heb ik u hier en daar bij wijze van herinnering ietwat vrijmoedig geschreven, krachtens de mij van God geschonken genade, om een dienaar van Christus te zijn in de heilige dienst van Gods evangelie, opdat de offergave van de heidenen God welgevallig zou wezen, geheiligd door de heilige Geest” (Rom 15:15,16). In een profetie van Israëls herstel in de eindtijd had God door Jesaja gezegd: “En zij zullen al uw broeders brengen uit alle volken als een offer voor de HERE ... zoals de Israëlieten het offer in rein vaatwerk naar het huis van de HERE brengen” (Jes 66:20). Hierin ziet Paulus zijn eigen ideaal als apostel: te zorgen dat de gelovigen in de heidenwereld de Here gepresenteerd worden als een heilig en welgevallig offer.

Paulus' reis naar Jeruzalem

Alvorens naar het westen te reizen, wilde Paulus naar Jeruzalem. Vele jaren eerder had hij zijn apostolische taak besproken met Jacobus, Petrus en Johannes. Zij erkenden dat zijn taak in de heidenwereld lag, maar hadden hem gevraagd de behoeften van de armen in Jeruzalem te gedenken. Om zijn toezeggingen na te komen, heeft hij de afgelopen jaren in alle ‘Griekse’ gemeenten een collecte georganiseerd, zoals blijkt uit zijn brieven aan de gemeente in Korinte. Nu wil hij, vergezeld door een aantal broeders uit die gemeenten, de opbrengst persoonlijk overhandigen aan de oudsten van de gemeente in Jeruzalem: “Want Macedonië en Achaje hebben goedgevonden een handreiking te doen aan de armen onder de heiligen te Jeruzalem. Zij hebben het immers goedgevonden, maar zijn het ook jegens hen verplicht, want indien de heidenen aan hun geestelijke goederen deel hebben gekregen, behoren zij ook met hun stoffelijke goederen hen te dienen.” (Rom 15:26-27). Paulus hechtte groot belang aan dit blijk van hun vrijgevigheid; niet alleen vanwege de praktische gevolgen van hun ondersteuning, maar om de gemeenschap en de verbondenheid tussen Joodse en niet Joodse gelovigen te versterken. Dat hij zich bewust was van het wantrouwen jegens hem van sommige broeders in Jeruzalem, blijkt uit zijn hoop dat dit gunstbetoon gunstig zal worden opgevat.

Toen hij in Jeruzalem aankwam, bleek zijn bezorgdheid terecht. Jacobus bracht hem op de hoogte van de aanklacht van sommigen “dat u alle Joden onder de heidenen afval van Mozes leert, door te zeggen, dat zij hun kinderen niet behoeven te besnijden, noch naar de gebruiken te leven” (Hand 21:21). Door in te gaan op hun voorstel, offers in de tempel te brengen, werd Paulus bijna vermoord in de tempelhof en er zouden enkele jaren voorbijgaan voordat hij Rome bereikte. Niet in vrijheid om het evangelie te verkondigen waar hij maar wilde, maar om te verschijnen voor de keizerlijke rechtbank.

Een ernstige waarschuwing

Om niet geheel duidelijke redenen onderbreekt hij zijn groeten met een waarschuwing voor de invloed van valse leraars: “Maar ik vermaan u, broeders, dat u hen in het oog houdt, die, in afwijking van het onderwijs, dat u hebt ontvangen, de onenigheden en de verleidingen veroorzaken, en mijdt hen” (Rom 16:17). Kort hierna reist hij naar Jeruzalem. Onderweg spreekt hij de oudsten van de gemeente te Efeze toe. Hij acht het nodig hen te waarschuwen voor het binnensluipen van valse leer: “Zelf weet ik, dat na mijn heengaan grimmige wolven bij u zullen binnenkomen, die de kudde niet zullen sparen; en uit uw eigen midden zullen mannen opstaan, die verkeerde dingen spreken om de discipelen achter zich aan te trekken” (Hand 20:29,30). Paulus vreest blijkbaar dat zulke mannen naar Rome gaan, om ook daar hun boodschap te brengen. Paulus verwijt deze misleiders dat zij hun eigen buik dienen, wat ons doet denken aan zijn beschrijving in zijn brief aan de Filippenzen: “Hun einde is het verderf, hun God is de buik, zij zijn aardsgezind” (Flp 3:19).

Een slotgebed

De brief eindigt met een bijzonder gedragen lofprijzing. Paulus' wilde gewoonlijk dat zijn brieven op een bijeenkomst van de gemeente voorgelezen werden, evenals het de gewoonte in de Joodse synagogen was iets uit de Schrift voor te lezen. Dit slot van de brief zou het plechtig einde zijn van de voorlezing.

De hoofdgedachte ligt in de eerste en laatste woorden: “Hem nu, die bij machte is u te versterken ... Hem, de alleen wijze God, zij, door Jezus Christus, de heerlijkheid in alle eeuwigheid.” Deze versterking zal geschieden “naar mijn evangelie en de prediking van Jezus Christus”. Wat dit evangelie is, zal de gelovige na het lezen van deze brief duidelijker hebben begrepen. Kenmerkend voor Paulus' evangelie is dat het Gods verborgen raad aan het licht brengt: “naar de openbaring van het geheimenis, eeuwenlang verzwegen, maar thans geopenbaard”. In zijn brief aan de Efeziërs is dit geheimenis vooral de roeping van de heidenen om deelgenoten van en medeërfgenenamen te zijn met het gelovige deel van het volk Israël (Efez 3:4-6). Opmerkelijk echter is, dat dit geheim door de profeten in Israël voorzeggd werd, maar pas met de komst van Christus de betekenis van hun profetieën aan het licht is gekomen. Dit evangelie is “thans geopenbaard en door profetische geschriften ... bekend gemaakt onder alle volken”.

A.H.